

Kosova dhe Program Amerikan i Sistemit të Përgjithshëm të Preferencave (GSP)

Çka është sistemi GSP?

Programi Amerikan i GSP promovon rritjen ekonomike në shtetet në zhvillim duke ofruar hyrje pa taksa në tregun Amerikan për produkte të importuara që vijnë nga shtetet e caktuara. Përafërsisht rreth 3,500 produkte nga Kosova janë të pranueshme për të hyrë në SHBA pa paguar taksa nën Programin e GSP. Bizneset Amerikane kanë importuar nën programin GSP, mallra me vlerë rreth 19.9 miliardë dollarë në vitin 2012, duke përfshirë 29,000 dollarë nga Kosova.

Cilat produkte janë të pranueshme për GSP?

Shumë artikuj janë të pranueshëm për tajtimit pa taksa nën programin GSP. Këto përfshijnë: shumicën e artikujve të prodhar; inputet e përdorura për prodhim; stoli; shumë lloje të tepihëve; produkte të caktuara bujqësore dhe të peshkatarisë; dhe shumë lloje të kimikaleve, mineraleve, dhe mermerit. Ndër produktet që nuk janë të pranueshme për tajtimit pa taksa nën programin GSP janë shumica e produkteve të tekstilit dhe veshjeve; orat; dhe shumica e këpucëve, çantave, valixheve, dhe produkteve të lëkurës. Për më shumë informata rreth produkteve që janë të pranueshme për tajtimit pa taksa nën programin GSP vizitoni njërin ose të dyja webfaqet e mëposhtme:

- Për listën e kompletuar të artikujve të pranueshëm nën GSP të renditur sipas numrit të Agjendës së Harmonizuar të Taksave (USHTS): <http://www.ustr.gov/trade-topics/trade-development/preference-programs/generalized-system-preferences-gsp/gsp-program-i-0>.
- Për një databazë të kërkueshme: http://dataweb.usitc.gov/scripts/tariff_current.asp. Kjo databazë është e dobishme për ata persona që nuk janë në dijeni për numrin e Sistemit të Harmonizuar Amerikan të Taksave (HTS) që është i asociuar me një produkt. Pranueshmëria e një produkti në GSP mund të përcaktohet duke e futur emrin e produktit ose një përshkrim të shkurtër në kutinë e kërkimit dhe duke shtypur butonin "List Items." Një listë e numrave të HTS të asociuar me produktin do të shfaqen. Zgjedhni artikullin që më së shumti i përshtatet përshkrimit të produktit dhe klikoni butonin "Detail." Në faqen e detajeve, lëvizni poshtë te pjesa me titull "Preferential...tariff program applications." Programi i parë tregtar i preferuar që do të jetë i listuar është GSP. Nëse kutia e "Statutit" të GSP thotë: "Eligible: code A (ose A*)" atëherë produkti është i pranueshëm për tajtimit pa taksa nën GSP.¹

---

¹ Produktet "A" janë të pranueshme për tajtimit pa taksa nën GSP për të gjithë përfituesit; Produktet "A+" janë të pranueshme për GSP vetëm për shtetet më pak të zhvilluara pa e përfshirë Kosovën; Produktet "A*" janë ato për të cilat shtete të caktuara përfituese nën GSP janë bërë të paparanueshme për tajtimitin pa taksa nën GSP; Në listë nuk ka kufizime A* për importet që vijnë nga Kosova. Për Produkte të cilat nuk janë të pranueshme për tajtimitin pa taksa nën GSP do të shkruan "Not Eligible."

Si mund t'a pranojnë importet nga Kosova trajtimin pa taksa nën GSP?

Një import i pranueshëm nën GSP duhet të përmbushë kushtet e mëposhtme:

- Duhet të jetë i përfshirë në listen e artikujve të pranueshëm për GSP;
- Duhet të jetë i importuar në SHBA direkt nga Kosova, pa hyrë në tregtinë e një shtetit tjetër;
- Duhet të jetë i rritur, prodhuar, ose produkt i Kosovës, me kosotn e materialeve Kosovare plus me qmim të procesimit të barabartë me së paku 35% të qmimit të shitjes së produktit:
  - Materialet e importuara mund të llogariten në minimumin e 35% vetëm nëse këto materiale i nënshtrohen një "transformimi të dyfishtë thelbësor" që do të thotë se artikulli i importuar transformohet në një artikull të rid he komplet ndryshe, i cili pastaj inkorporohet në një produkt të përfunduar në Kosovë;
- **MË E RËNDËSISHMJA:** Importuesi Amerikan duhet të kërkojë trajtimin pa taksa nën GSP duke vendosur "A" (ose "A*", sipas nevojës) përpara numrit të Agjendës Amerikane të Taksave (HTSUS) i cili identifikon produktin e importuar në dokumentacionin e Doganave dhe Mrojtjes Kufitare të SHBA .

Prodhuesit dhe eksportuesit duhet të mbajnë regjistrime të cilat përshkruajnë procesin e prodhimit dhe koston e prodhimit të secilit produkt të eksportuar nën GSP. Doganat dhe Mbrojtja Kufitare e SHBA ka autoritetin për të pyetur një importues ose prodhues për t'i ofruar këto regjistrime për të vërtetuar që eksporti është i pranueshëm për trajtim pa taksa nën GSP.

Rishikimet Vjetore

Rishikimet e programit GSP bëhen në periudha vjetore, gjatë të cilave palët mund të parashtrojnë kërkesa për të modifikuar listen e produkteve të cilat janë të pranueshme për trajtimin pa taksa nën programin e GSP, për të modifikuar statutin në GSP të disa shteteve përfituese nën GSP, për shkak të praktikave të tyre, dhe për të kërkuar heqjen e kufizimeve të nevojshme konkurruese (CNL). Rishikimi i ardhshëm vjetor o të niset në Korrik të vitit 2013.

Për më shumë informata:

Udhëzues për GSP: <http://www.ustr.gov/trade-topics/trade-development/preference-programs/generalized-system-preference-gsp>

Sistemi Amerikan i Harmonizuar për Taksa: www.usitc.gov/tata/hts

Lista e produkteve të pranueshme nën GSP: <http://www.ustr.gov/trade-topics/trade-development/preference-programs/generalized-system-preferences-gsp/gsp-program-i-0>